

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945 december 3

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Hétfő
II. évf., 264. szám

Legyünk higgadtak egymás közt

Iria: KACSÓ SÁNDOR

A higgadság hasznosabb erény, mint az agéntesség. Nagy időket élünk. Ne érezze senki közeli ezt a megállapítást, mert ha valaha igaz volt, most valóban az. Történelmi igazságot le a tömegek hátáról s ime, kinyújthatunk sincs időnk, hogy tág tudóval lehetünk vegyünk az áhitott szabadságból. A megunt iga helyett vállaltuk a történelmi terhet: jobbat építeni a kivénült s hibáiba, visszasszágaiba, igazságtalanságaiba roskadt régi társadalmi rendszernél. Érezzük a nagy feladattal járó felelősséget s ennek minden lelki feszültségét. Elégé tisztán látjuk a célt, keressük is a feléje vezető legjobb utakat, ezek az utak azonban mindegyikben remokon vezetnek keresztül. Mindennapi megélhetésünk biztosítását és lelki felemelésünket a nagy feladathoz, egyaránt a háború szörnyű rombolásai akadályozzák. Soda-e, ha a felelősséggérzettel kapcsolatos lelki feszültség néha ingerültségre fordul? Nem, hanem nagyon is érthető. Az ingerültség azonban olyan érzelmi sarkantyú, amely leginkább a fülösleges ösztönöséget ugratja ki az emberből. Azért hiszem azt, hogy a higgadság ma hasznosabb erény, mint az agéntesség.

Ezek a gondolatok akkor rajzottak föl bennem, amikor az „Erdély” és a „Világosság” között keletkezett vitát olvastam. A vita jó dolog, ha valóban közérdekű kérdést világít meg több oldalról. Valamennyiünknek szükségünk van arra, hogy tisztábban lássunk, helyesebb véleményt alakítsunk ki, biztosabban tudjunk előre haladni a cél felé. Úgy vélem, némi keresgélés után meg is találom azt a magot, amely a két lapban a vitaanyag lényege volt, s amely valóban megérdemli, hogy magunk között higgadtan megbeszéljük, mert igen közelről érint valamennyiünket, Romániában élő magyarokat. Mellőzve azért mindazt, amit a vitában fölösleges járuléknak érzek, ami ingerültségből fakadt s azt is, ami a lényegről fölösleges és igaztalanul beállított személyi kérdések felé terelt a figyelmet — egy szóval mellőzve az érzelmi elemektől sarkantyúzott ösztönöséget, szigorúan csak a közérdekű kérdést vetem fel újra: szükség van-e a Magyar Népi Szövetségre?

En úgy érzem, hogy szükség van. Mindannyian azt valljuk, hogy a jövő társadalmi rendjének, amely felé haladunk, egyik alappillére a nemzetek, illetve nemzetiségek egyenjogúsága. A másik alappillére a szociális igazságtéves, vagyis a dolgozó tömegek társadalom-építő hatalmának megszilárdítása. A szocialista pártok elsőbrendű feladata ezért a második tételért való küzdelem. Az elsőért való küzdelemre ki érezhetné magát illetékesebbnek s egyben rászorultabbnak is, mint maga a nép, amely közös nyelve és kulturája folytán nemzetnek, illetve nálunk nemzetiségnek érzi magát?

Ez pedig így olyan egyszerű érvelés, hogy könnyen megérthető. Az felelhető rá, hogy a szociális társadalmi rend magától értetődően oldja meg majd a nemzeti egyenjogúság kérdéseit is, mert a nemzeti elnyomás és kiszámányolás is csak járulékos tünete a múlt társadalmi berendezkedésének.

Igy is van ez, ha egy kicsit oldalról tekintünk erre a mi kérdésünkre s nem szemtől-szembe nézzük. De nézzük csak szemtől-szembe. A szociális társadalmi berendezkedéstől még messze vagyunk. Csak a harc folyik érte egyre jobban megfeszülő erővel és elszántággal. A cél látása még nem jelent beérkezést s gyakran még azt sem jelenti, hogy a legközelebb uton járhatunk el hozzá. A feladat pedig éppen ez: bejutni a célba. Úgy is mondhatnám, hogy ez nem civil kérdés, hanem módszertani. Vagy így: itt nem az elmélet a döntő feladat, hanem a gyakorlat. A gyakorlat pedig, tudjuk mindannyian, kemény kipróbálást jelent a politikai és szellemi felkészültségünknek. Remokat kell bőszerű eltalálni. A fasiszta szellemiség háborújának romjait mindennapi megélhetésünk gondosabb megszervezésének az útjából s ez még a könnyebb feladat. El kell azonban találni a remokat a lelkekből is, a torognérzett lelkekből, hogy kellően átalakult szellemiség közvéleménye lendítsen tovább a cél felé.

Tudjuk, hogy éppen a szocialista pártok folytatják ilyen irányban a legkomolyabb munkát. Országunknak olyan kormánya van, amely a haladó demokrácia erőire támaszkodik s ezeknek az erőeknek az érvényesülését segíti előre. De még így is újra és újra felüti fejét a reakció, újra és újra megkísérli az alakuló rend megzavarását, a csituló érzelmek felkavarását, a gyűlölet és az ellenségeskedés életrekelését. S legalkalmasabb talaj erre éppen a nemzetiségi kérdés. Nehéz ezt a mérget kiküszöbölni egy olyan szervből, amelynek már minden porcikáját átjárta. Hosszu demokrata nevelés kell hozzá, márpedig tudjuk, hogy hatalmas tömegek nem részesülhetnek még ebben a nevelésben. S azt is tudjuk, hogy — éppen a nemzetiségi kérdésben — sokszor a magukat demokratáknak, sőt szocialistáknak valló emberek sem mentesek az elfogultságtól, a nemzeti önzéstől, s jelentős rétegek vannak magyar oldalról éppen úgy, mint román oldalról, amelyek a demokráciát is ürügyként tekintik, hogy régi értelmű hazafiságukat a másik nép terhére, anyagi vagy erkölcsi megrövidítésére kieljék.

Ezekkel a nehézségekkel a szocialista pártoknak éppen úgy küszködnie kell még saját kebelükön belül is, mint a Magyar Népi Szövetségnek, amely nemzeti alapon való tömörüléssel egy állott a kormánytámogató pártok oldalára, hogy a haladó demokrácia elvel szerint harcoljon az őt legközelebből érintő nemzetiségi egyenjogúsításért ugyanakkor, amikor egy pillanattal sem tagadja meg a harc nemzetközi értelmét. Kettős gyakorlati értéke van ennek, kétoldali értéke, ami egy-

ben szükségességét is megokolja. Egyrészt nem adja fel a romániai magyar nép nemzetiségpolitikai alapon való szervezkedési jogát mindaddig, amíg a nemzeti egyenjogúságért küszködni kell a haladást gáncsoló erőkkel: másrészt olyan nemes erkölcsi alapra helyezi ezt a küzdelmet, amelyből hiányzik az annyira kísértő uszítás s ezzel komoly segítséget tud nyújtani az összes haladó demokráciáért küzdő erőknél. A romániai magyar nép elsődendő érdeke, hogy egy ilyen, a demokráciához hű magyar népi szervezet képviselje népi, nemzeti érdekeit, ez gyűjtse össze és tárja a kormány elé panaszait és sérelmeit. Így vehetjük csak elejét annak, hogy az a jelentős magyar réteg, amely nem tartozik a szocialista pártok keretébe, a nemzetiségi kérdés ürügyét amugy is vizslata szemmel leső román és magyar reakció áldozatává váljék, katasztrófába rántva ezzel esetleg az egész itteni magyarságot.

A haladó demokráciának pedig érdeke, hogy legyen egy olyan magyar szerv, amelynek nemcsak joga, de legfőbb kötelessége is, hogy éber szemekkel figyelje a romániai magyar életet, öröködjék a magyarság demokratikus jogai felett s a vele szövetségben lévő pártok erejével és segítségével orvosolja azokat a jelentkező bajokat, amelyek útját állhatják akár a magyar nép, akár az ország igazi demokratizálódásának, vagy ürügyet nyújthatnak a külföldi reakció nem kívánt beavatkozására. S végül érdeke mind a két félnek, hogy a romániai magyarság a maga erejével is építse, már most, mindazon intézményeit, kulturális és népi igazgatási szerveit, amelyek nélkül erőtlén volna az egyen-

jogusításért folyó jelenlegi küzdelemben és életképtelen lenne az új társadalmi röndben, amelyben majd teljes egyenjogúságát elnyerheti.

Mindezekből az következik, hogy akkor teljes értékű és tartalma a Magyar Népi Szövetség, ha magában foglalja lehetőleg mindazokat a magyarokat, akik a fenti elgondolásokat vállalják, illetve a fenti nemzeti céltért való küzdelmet a haladó demokrácia eszközeivel vállalják, legyenek bár egyébként valamelyik szocialista párt hívei vagy pártönkivültek. Azért „szövetség”, hogy a magyar demokrata erők szövetezése legyen ezért a céltért. Ilyen-e valóban? Kielégítően végzi-e a ráháruló feladatot, vagy pedig hiányosságok vannak, amelyek károsan hatnak vissza a romániai magyar népre, esetleg a haladó demokráciára? Ha nem olyan, amilyennek lennie kellene, akkor hogyan kell teljes értékűvé tenni? Távolmaradással, vagy kitámadással semmiképpen sem segítünk rajta.

Ime, ezek azok a kérdések, amelyek fölött érdemes tovább tanakodni, de nem az ingerültség hangján, s elsősorban nem is a nagy nyilvánosság előtt, hanem magunk között, azzal a higgadsággal, amivel mérnök végzi számításait, amikor építési terveit csinálja. Ma a mérnöki szellem időszakát éljük. Szálin után még az írót is a lélek mérnökének nevezzük. Vizsgáljuk tehát ezeket a kérdéseket is mérnöki szemmel s közösen küszöböljük ki a hiányokat, ha vannak, ha a MNSz még nem az, aminek lennie kellene. De semmiképpen sem tagadhatjuk meg ö magától azzal az előlegezett hittel, hogy úgy is jön majd a szocialista társadalmi berendezkedés, amelyben nem lesz már szükség semmiféle nemzeti alapon történő politikai szervezkedésre.

Állást foglalt Erdély kérdésében a Román Kommunista Párt

A kiáltvány melegen üdvözli a Magyar Népi Szövetséget

BUKAREST, december 1. A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága december elseje alkalmából nagyjelentőségű kiáltványt adott ki Erdély kérdésében. A kiáltvány rámutat arra, hogy december elsejének, vagyis Erdély Romániához való csatlakozásának ünnepe ma különösen nagyjelentőségű. Az egész lakosság nemzetiségre való tekintet nélkül együtt ünnepel 1918 december elseje emlékét s ezzel együtt a gyűlöletes imperialista-fasiszta bécsi döntésnek felszámolását s Erdélynek a demokrácia Romániába való bekapcsolását. Ebből az alkalomból — állapítja meg a kiáltvány — a román nép megkülönböztetett elismeréssel gondol a Szovjetunióra és a Vörös Hadseregére, amelyek áldozatos harcok árán felszabadították Erdélyt a hitlerista—horvát—szilaszta megszállók alól és segítséget nyújtottak Észak-Erdélynek Romániába történő bekapcsolására. Ugyanígy tisztelettel emlékszik meg a Vörös Hadsereg mellett harcoló román katonákról, akik ebben a küzdelemben elvülhetetlen érdemeket szereztek.

A Román Kommunista Párt kiáltványa orvultan részletesen rámutat azokra az okokra, amelyek előidézték a bécsi döntést, s azokra a reakciós erők, amelyek most újjólag hasonló döntést szeretnének kivívni s ezáltal szembeállítani egymással a román és a magyar népet. Rámutat arra, hogy az ugynevezett történelmi pártok, Maniu és Bratianu vezetésevel, az 1918-as gyűlöletváros határozatot és alapítókat galádul elárulták és ebben kéz a kézben haladtak az erdélyi magyar reakcióval, az erdélyi népek nemzetiségre való tekintet nélkül elnyomására és kiszámányolására.

Az imperialista nemzeti elnyomás politikája, melyet a reakciós Románia folytatott, taszította a magyar népi tömegeket a horthysta revisionizmus karjába — állapítja meg a kiáltvány.

A kiáltvány ezután rámutat arra, hogy a Maniu és Bratianu vezetete ugynevezett történelmi pártok szabadsággűlölete és a Szovjetunió elleni ellenséges magatartása vezetett a fasiszta diktatúra megerősödésé-

hez is, mely végülis az országot a hitlerizmus karjába taszította.

A Román Kommunista Párt kiáltványa ezt annál is inkább hangsúlyozza, mivel Maniu és Bratianu bizonyos itteni és magyarországi reakciós körökkel szövetkeznek, továbbá bizonyos nemzetközi imperialista-reakciósokkal, akik ellene vannak Erdélynek a demokrácia Romániához való csatlakozásának. Ezek a körök állandóan különféle zavaros hírekkel igyekeznek aláaknázni Erdély békés munkáját és biztonságát, olyan híreket terjesztenek, mintha Amerika és Anglia ellene volnának Erdély Romániához való csatlakozásának és hogy majd korridorot teremtének, Erdélyt ismét két részre osztva s hogy bizonyos vármegyéket Magyarországhoz csatolnak.

A továbbiakban a Román Kommunista Párt kiáltványa hangoztatja, hogy december elseje alkalmából a néppel együtt, nemzetiségre való tekintet nélkül, a leghatározottabban tiltakozik minden olyan reakciós imperialista cselzövés ellen, amely a tartós békét akarja megbontani.

— A Román Kommunista Párt felfogása szerint — mondja a kiáltvány — a Duna-medence tartós békéjét, a közép-európai kisnépek függetlenségét csakis a hitleri Európa „új rendjének” és maradványainak tel-

jes megsemmisítésével, tehát a bécsi döntés teljes felszámolásával, a reakciós klikkek és fasiszta maradványok kipusztításával lehet biztosítani.

A Román Kommunista Párt kiáltványa melegen hangon üdvözli a Romániai Magyar Népi Szövetséget szilárd magatartásait a sovinszta, imperialista, reakciós mesterkedések elleni küzdelemben és bekapcsolódását a román demokráciának az ország további demokratizálódása és újjáépítése érdekében folytatott harcába.

A Román Kommunista Párt meggyőződése — hangoztatja a kiáltvány —, hogy Románia és Magyarország közt Erdély kérdésében fennálló régi vitát nem lehet a határok megváltoztatásával elintézni, hanem csakis a két ország demokráciájának megerősítésével s az erdélyi magyarság jogainak teljes tiszteletben tartásával, melyeknek egyenlőnek kell lenniük a román nép jogával, továbbá a két ország közti teljes gazdasági, politikai és kulturális együttműködés által, a béks és szabadságszerető népek nagy családjában. Csakis ez lehet a biztosítottá annak, hogy ez a két nép ne vérezzen többé idegen érdekekért, hanem egymást kölcsönösen segítve, békességben éljen — fejeződik be a Román Kommunista Párt december elseji kiáltványa.

A Szovjetunió és az Egyesült Államok között nem keletkezik viszály

WASHINGTON, december 1. (Rador) Truman elnök határozotlan kijelentette a tegnapi sajtóértekezleten: nem fér kétség ahhoz, hogy a Szovjetunió részt fog venni az Egyesült Nemzetek szervezetének munkájában.

— Meggyőződésem — mondotta az elnök —, hogy semmi sem vezethet viszályra az Egyesült Államok és a Szovjetunió között.

LONDON, december 1. (Rador) Harry Politt, az angol kommunista párt titkára

tegnap este egyik gyűlésen a kormány kezdeményezését sürgette a Három Nagy újabb értekezletének összehívására, vagy ha ez nem lehetséges, legalább Atlantic-Szalin-találkozó létrehozására. Politt szerint különben Truman elnöknek a potsdami határozatok módosítása érdekében folytatott politikája Németország gazdasági hatalmának restaurálására és így háborús képességének visszanyerésére vezethet.

GAZDASÁGI ŐRJÁRAT

A dermatisták nem hagyják magukat!

KOLOZSVAR, december 1. Gazdasági őrjárataink során e héten a Dermatába látogatunk el. Az udvaron munkátlan, téntérgő munkások, a hatalmas épületekben pedig csöndbe dermedt munkatermek és leállított gépek fogadtak. A Dermatá áll! Az ország egyik legjelentősebb könyvnyomdai üzemének legelső cipőgyára a szénhiány miatt beszüntette a termelést. A haladást akadályozó fasiszta rombolás és a reakciós szabotázs ismét kicsavarta a Dermatá-munkásokat, persze, hogy nem hagyják magukat! A jövő héten ismét lesz szén, megrendelnek a kerekék, megindul a munka, de ez a rájuk kényszerített ötnapi munkátlanlás nem csak őket, a gyár négyezeröttszáz munkását, tizenkétezer ellátottját érintette, hanem az egész országot is, amely ez alatt az öt nap alatt tizenöt ezer pár cipőt és bakancsot nem kapott meg.

Háromezer pár naponta

Megkértük kísérőinket, akik a hatalmas terméken keresztül vezetnek, ismeretessé velünk a gyár helyzetét. Míg a gyárat jártuk, jegyeztük fel az alábbi adatokat:

— A Dermatá ma négyezeröttszáz embernek ad munkát. Napi termelésünk háromezer pár. Ez a szám tízszázalékos esést jelent, mert a legutóbbi időkig háromezerháromszáz pár bakancs és cipő hagyta el naponta a munkapadokat. Nyersbőr és cserzőanyaghiány miatt csökkentettük a termelést. Azonban soha sem termeltünk ennyit. Kétezeröttszáz pár volt a legmagasabb termelési eredményünk a múltban.

— A háromezer párból — kaptuk tovább a felvilágosítást — ezeröttszáz pár bakancs. Ennek egy részét a hadseregnek, míg másik részét a falvak népének adjuk át. Az Ekésfront például a múlt hónapban kétezer pár bakancsot vett át tőlünk negyvenkétezer lejes áron.

— A cipőket részben a Geszek kapják, részben pedig szabad piaci forgalomba adjuk. Naponta ezeröttszáz pár cipőt készítenek. Ezer pár ebből börtalpu. Ezt kapják naponta tőlünk a Geszek. Ötszáz pár műtalpu cipőt kereskedőknek adunk el.

Megállunk a Dermatában uralkodó szellemről beszélnek. Ebből a gyárból egyetlen darabot se vittek még ki feketén. Ez a gyár egész hatalmas erejével az ország építését és a demokráciát szolgálja. Ebben a gyárban a vezetőség a legszorosabban együttműködik a munkássággal, itt nem hagyják, de nem is akarják becsapni spekulációval azokat, akik az iródk asztalainál, vagy a műhelyek padjainál dolgoznak.

— Mindent a Geszeknek és a földműveseknek adnánk — folytatják — a műtalpu cipőt is, hiszen arra is nagy szükség van, csak hogy a gyár tökehiányban szenved s kénytelen a kereskedőktől pénzt szerezni. Naponta ötszáz pár cipő! — érezzük, hogy fáj ennek a gyárnak ez az ötszáz pár cipő. — A gyár termelésének egyharmad részéről le kell mondjanak azok, akiknek fizetése semmiivel sem nagyobb, mint a katonai zsoldja, aki vállalja a harcot a demokráciáért.

Megkérdezzük, mi a helyzet hát a tőke körül?

A tőke

— Fasiszmus csak egyféle van — kapjuk a választ —, de ha már „nemzetiesítjük”, akkor azt kell mondanunk, hogy a Dermatát a magyar fasiszmus kirabolta, a román pedig tovább fojtogatja. A menekülő fasiszták minden pénzkészletünket elvittek, bevagonoztak minden mozdíthatót, nyersanyagot, gépeket, kész cipőket. A magára maradt munkásság a legnagyobb erőfeszítéssel küzdött a termelés megindításáért és valóban hősiesség volt, amit tett. Hígyjék meg, nem lába büszkék a Dermatá-munkások. Amikor azonban arra került a sor, hogy a termelés másik tényszerűjét, a tőkét is bekapcsoljuk, hiderült, hogy nagyon drága, rövidlejárata kölcsönökön kívül egyebet nem kaphattunk, mert ezt a gyárat is szabotálja a reakció. Ezért kénytelen a gyár kereskedőknek is árulni. Mert a kereskedőknek, különösen ha Bukarestben jó összeköttetésekkel rendelkeznek, van kölcsön, olesó is, hosszulejárata is. Bennünket is, mint az egész országot és főleg ezt a kifosztott országrészt, valóban csak a bank

Dr. Berényi
 kozmetikus a szőke és sötét szőrlást, hajszarvasítást végez, színes hajszarvasítást is. Tanítványokat képez. 11-1-g és 3-5-ig. Unió-utca 2.

Őszinte békeszándékának

adta tanujelét a Szovjetunió a perzsa kérdésben

LONDON, december 1. A londoni rádió közli, hogy Perzsiában a szovjet katonai hatóságok minden szovjet csapatot visszarendeltek Teheránból. Meghívták továbbá a teheráni amerikai követség több főtisztviselőjét Asszerebeldzsán tartomány fővárosába, Tebriszbe, hogy ott személyesen győződjenek meg a közállapotról és arról, hogy a szovjet hadsereg semmiféle tevékenységet nem fejtett ki a lázadás idején. A budapesti rádió jelenti, hogy a teheráni amerikai követség két főtisztviselője már meg is érkezett Tebriszbe.

A Szovjetunió ezzel újabb tanujelét adta őszinte békeszándékának.

A moszkvai rádió ismertette a szovjet kormány által az iráni kormányhoz intézett jegyzék szövegét. A jegyzék hangsúlyozza, hogy a szovjet kormány nem járulhat hozzá,

hogy az asszerebeldzsáni perzsa helyőrség létszámát felemeljék, mert ez újabb zavargásokra vezetne. A teheráni kormány állítását, mely szerint a Szovjetunió beleavatkozott volna Perzsa belügyébe vagy támogatva volna a kurd és más zendülőket — amint a perzsa kormány az asszerebeldzsáni demokratikus csapatokat nevezi —, a szovjet jegyzék a leghatározotabban elutasítja.

Károlyi Mihály meglátogatta Bevin angol külügyminisztert

LONDON, december 1. (Rador). Károlyi Mihály nemzetgyűlési képviselő, a magyar köztársaság volt elnöke meglátogatta a külügyi hivatalban és látogatást tett Bevin külügyminiszternél, akivel beszélgetést folytatott.

Hatalmas meglepetés a nürnbergi perben!

Hess Rudolf bevallotta, hogy szimulált

NÜRNBERG, december 1. (Rador) Eric Lahussen tábornok, az első német tanu a náci főbűnösök perének tárgyalásán elmondta, hogy az angol kommandó-csapatok meggyilkolására adott parancs közvetlenül Hitlerrel jött, viszont Keitel adott utasítást Weyrand és Giraud francia tábornokok meggyilkolására.

A tárgyaláson hatalmas meglepetést keltett, amikor Rudolf Hess felállt és ezeket mondta: Félreveztettem Önöket! Taktikai okokból szimuláltam emlékezőtehetségem

elvesztését. Azt akarom, hogy a bíróság ítéljen az én ügyemben is!

Jóváhagyták Dövényi Nagy Lajos halálos ítéletét

BUDAPEST, december 1. A magyar Népbíróságok Országos Tanácsa most tárgyalta a halálraítelt Dövényi Nagy Lajos, a fasiszta uszító újságíró fellebbezését és jóváhagyta a Népbíróság által hozott halálos ítéletet.

Megkezdődött a Szociáldemokrata Párt országos konferenciája

BUKAREST, december 1. (Rador) Szombaton délelőtt megkezdődött a Szociáldemokrata Párt országos értekezlete. Az Internacionálé és a szocialista himnusz eléneklése után C. Tiber Petrescu, a párt

elnöke mondott megnyitó beszédet. Utána Miron Constantinescu, a Román Kommunista Párt és Chivu Stoica a Szakszervezeti Szövetség nevében üdvözlötte a szociáldemokrata pártkonferenciát.

A zsidóság kizárja soraiból az egységbontókat

KOLOZSVAR, december 1. A helyi Demokráta Zsidó Bizottság, mint hírt adtuk róla, megválasztotta új vezetőségét. A vezetőség tagjai között a zsidóság minden rétege és szervezete képviselve van. Ez megkönnyíti, hogy a jövőben egységesen vehessék ki részüket a demokrácia megteremtéséért folyó harcból és egységesen oldják meg problémáikat. A különböző szervezetek taglétszámuknak megfelelően vesznek részt a Demokráta Zsidó Bizottság munkájában, amely a kolozsvári zsidóság egyedül jogos és törvényes szervezete.

A Demokráta Zsidó Bizottság előkészítő nagygyűlésén Románia összes demokráta pártjainak kiküldöttei elismerték

az akkor alakuló bizottságot a zsidóság egyedül jogszertinti tömörlésének és ugyanakkor biztosították is támogatásukról.

A fentiekből természetesen kiderül, hogy a Demokráta Zsidó Bizottság kell a jövőben Kolozsvár zsidóságát képviselje és egyedül jogosított arra, hogy a zsidóság problémáit megoldja. Kolozsvár zsidósága új vezetőségének megválasztásával egységesen foglalt állást minden olyan törekvéssel szemben, mely a Demokráta Zsidó Bizottság megkerülésével cselekszik és azokat az elemeket, akik egységét megbontják, kizárja soraiból.

Iskoláink figyelmébe!

NAGYENYED, december 1. A nagyenyedi Bethlen-nyomdában az alábbi tankönyvek jelentek meg: Erdélyi-Nemes: ABC és Olvasókönyv elemi iskolák I. osztálya számára. Szentmiklósi-Vita: Magyar olvasókönyv középiskolák I-II. és elemi iskolák V-VI-VII. osztálya számára.

Ezek a tankönyvek a nagyenyedi Bethlen Kollégium szövetkezetében és a kolozsvári Minerva részvénytársaságnál kaphatók. Mindhárom könyv ára darabonként 2000 lej.

A Bethlen Kollégium szövetkezetében református elemi iskolai valláskönyvek is

kaphatók. Ezeknek ára: I-II. osztály számára 500 lej, III-IV. osztály számára 600 lej és az V. osztály számára 500 lej.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG V. KERÜLETI TAGOZATA a kerület magyar övdódjával karöltve ma, december 2-án délután 4 órai kezdettel a Gelu-Túrr István-utca 36 szám alatti székházában Mikulás-estet rendez. Beléptidij nincs. Az önkéntes adományokat a kerület szegénysorsu tanulóinak felségélyezésére fordítják.

kok állami ellenőrzés alá vonása menthet meg.

— A „Consortiul Bancar“-tól kaptunk csak kölcsönt Geszünk számára. Nem sokat. Minden munkás után tízezer lej. Ez is nagy segítség volt azonban. Természetesen ez Nemzeti Bank-kölcsönnek számít, mert váltókat a Groza-kormány törvényrendelete értelmében a „Consortiul Bancar“-on keresztül a Nemzeti Bank leszámlította. Tudomásunk van azonban arról, hogy más bankok még ezt a műveletet sem hajlandók keresztülvinni. Geszünknek ez a kölcsön jelentős segít-

seget nyújt. Ma a Dermatá-munkás és hozzátartozója, a lehetőségekhez mérten a legjobban van ellátva.

A gumigyár

Közben keresztül-kesul jártuk a hatalmas gyárat. Megtekintettük a talpgyárat, a felsőbőrüzemet és azokat a termeket is, ahol a cipő készül. Így jutottunk el a Dermatá legújabb büszkeségéhez, a gumigyárhoz. Komoly, nagy gazdasági jelentősége van annak, hogy végre ebben az országban is van gyár, amely a gumit földia dolgozni. Románia még 1936-ban is

Kiünő eredmények az őszi vetésnél

BUKAREST, december 1. (Rádó) A földművelésügyi minisztérium által kiadott hivatalos jelentés szerint november 15-ikéig bezárolag 2.969.950 hektár földet vetettek be, mely az előirányzott vetési terület 94 százaléka felel meg. Ebből búzával 2.745.000 hektárt vetettek be, amely az előirányzott 2.800.950 hektár földnek 98 százalékát képezi.

A besorolt északkelet-erdélyi magyar tanárok névsora

KOLOZSVAR, december 1. Az alábbiakban folytatjuk a besorolt északkelet-erdélyi magyar középiskolai tanárok névsorát.

Szatmárnémeti református leányfőgimnázium: Horváth István, Bodorné Horváth Berta, Sándor Mária, Nagyné Farikas Ilona, dr. Horváth Géza, Szatmári Jolán.

Nagybányai állami leánygimnázium: Kocsis Ilona, Dobrai Pásztné Pečenányi Paula, Leschné Kontzwald Adrienne, dr. Forgácsné Molnár Edt, Gaálné Moser Olga, Annácsné Szücs Mária, Pappné Giller Pirooska, Csáponé Fogarasi Erzsébet, Medvéné Makkai Pirooska.

Nagykárolyi római katolikus koedukációs főgimnázium: Kovács Béla, Razga István, Mántz János, Nagy Lajos dr., Cseh Katalin.

Nagykárolyi állami koedukációs gimnázium: Pest Teréz, Bogáti Sándor.

Zilah református főgimnázium: Nagy Ottó, Szász Árpád, Józsa Gergely, Tatár Géza, Oláh Tibor dr., Székely Béla, Székely András, Seress Károly dr., Moldován János, Józsa Sándor.

Zilahi állami leánygimnázium: Szabó Márta, dr. Oláh Imre Magda, Jaskó József, Benő Hajnal, Bereczky Erzsébet, Erdei Erzsébet. Kirendelve a szilágyosmlyói állami főgimnáziumhoz: Barbolovicu Valéria.

Szilágyosmlyói állami főgimnázium: Sántha Pál, Köhalmi Mihály, Simonkovich Imre, Gnadig András.

Szilágyosmlyói római katolikus leánygimnázium: Szinzinger Barba Kozma.

Szilágyosmlyói állami koedukációs gimnázium: Fehér Zoltán.

Tasnádi állami koedukációs gimnázium: Ujhelyi József, Lobontiu Emil Ilte, Szpiaker Margit, Boga József, Keresztesi Sámuel.

Dési állami koedukációs főgimnázium: Bánfalvi Ferenc, Bodosi Marian, Mohiné Rozenstein Ilona, Bartháné Kolonics Erzsébet, Rácz Anna, Deák Gyula, Kovács Mihály, Tömöl Gyula dr., Kovács Amália, Magyar Erzsébet, Solymossy Zoltán, Deákné Booskor Erzsébet, Toronyi Margit, öz. Schubertné Boros Alice, Mohi Sándor, Fábriánné Főris Lenke (kirendelve a zilahi állami leánygimnáziumhoz).

Szamosújvári állami koedukációs kereskedelmi középiskola: Hántz Imre, Bálint Géza, Szilágyi József, Kónya Zoltán, Braver Sámuel, Csácsker Ernő, Kekel Pirooska, Gabányi János, Schramkó István, Jagamos Gábor dr., Szanessné Bodor Mária, Kovács István.

Szamosújvári állami koedukációs gimnázium: Bodárné Esztergár Mária, Kegyess Anna, Bálintné Deák Ilona, Bitáiné Papp Anna, Voith Margit.

Marosvásárhelyi római katolikus főgimnázium: Veégh Sándor dr., Milosits Béla, Horváth Agoston, Gampe József, Pongráz Tamás, Salamon Lajos, Daróczi László, Peczóssy Zoltán.

Marosvásárhelyi református főgimnázium: Kovács Benedek, Jánosi Zoltán, Szigeti József, Molter Károly, Kónya Elemér, Kónya Imre, Nagy Ernő, Filip Sándor, Szabó György Vilmos, Gyóthy Béla, Tóth Sándor, Vajda Márton, Horváth András.

Marosvásárhelyi állami leányfőgimnázium: Gyárfás Lajos, Szigetiné Lőrinczy Katalin, Kissné Szabó Irén, Eperjessy Olga, Kabdebó Erna, Székely Margit, Tóth Katalin, Farkasné Péter Margit, dr. Zimányiné Tőkés Gabriella, Gocsmanné Nagy Pálma, Gyárfásné Veress Margit, Farczádi Jolán, Steurfé Fenyvesi Margit, öz. Pauloviczné Csátó Julia.

nyersbőrt volt kénytelen behozni Dél-amerikából és Törökországból. Emellett drágán kellett megfizetni a cipőtalpának való gumit is. A Dermatá gumigyárának jelentősége tehát nemcsak abban áll, hogy ma ugyszólván szemétkből, hulladékgumiból gyárt kitűnő minőségű talpát, hanem abban is, hogy ha majd megindulhat a behozatal, itt fel fognak dolgozni nyersgumit is.

A jövőre vonatkozóan egyébként is tele vannak tervekkel. Hatalmas tervek ezek. Végre fogják vinni. Biztosíték erre eddig mutatott munkájuk.

Borzalmas gépkocsiszerencsélenség a feleki halálkanyarban

Két halott és négy súlyosan sebesült áldozata van a szerencsétlenségnek

KOLOZSVAR, december 1. Borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt november 30-án, pénteken este 8 órakor a feleki országutnak Kolozsvárhoz közeli szakaszán. A nagyváradi hadkiegészítő parancsnokság egyik hatalmas tehergépkocsija, amely Szászsebesről jött nehéz benzinszállítmánnyal és amelyet Kocsis Gyula katonai szolgálatot teljesítő gépkocsivezető vezetett, a feleki meredek úton nagy sebességgel rohant lefelé és az úgynevezett „halálkanyarban” féktörést szenvedett.

Kocsis Gyula, a gépkocsi vezetője mindent elkövetett, hogy úrrá legyen a kanyargó lejtőn a nehéz rakomány súlyától szédületes sebességgel lefelé ro-

hanó jármű felett, de eredménytelenül. A nehéz teherkocsi nekirohant az utat szegélyező kőkoraltnak, amelyet darabokra tört, majd hatalmas ívben az országút mellett lévő baloldali árokba zuhant. A nagy lendülettől és a súlyos rakománytól hatalmas erővel az árokbazuhanó tehergépkocsi darabokra tört, roncsai maguk alá temették a gépkocsi Moldovan nevű katonai segédvezetőjét, aki borzalmasan összeroncsolt testtel, vérbefagyva, holtan maradt a helyszínen.

Súlyosan megsebesültek a gépkocsi vezetője, Kocsis Gyula, valamint a gépkocsi utasai: Pavel Mária tordamegyei nő, Moskovitz Gyula tordai kereskedő, Zamfir Zamfira biharmegyei tanító felesége

és a nagyváradi hadkiegészítő parancsnokság Bogdan nevű segédtisztje, aki a katonai szállítmány kísérője volt.

A szerencsétlenség színhelyére azonnal kiszálltak a kolozsvári katonai és rendőri hatóságok közegei, akik első segélyben részesítették a súlyosan megsebesülteket, majd a segélynyújtáshoz szintén kivonult kolozsvári tűzoltósági gépkocsin beszállították őket a kolozsvári sebészeti klinikára, ahol Zamfir Zamfira biharmegyei tanító felesége — rövid idő múlva — selehalt súlyos sérüléseibe.

A hatóságok a halálos gépkocsiszerencsétlenség ügyében folytatják a vizsgálatot.

Mig ködökkel foly a torna

Azzal, hogy nagyokat mondunk, nem lesz kevesebb a gondunk. A füst lehet fellegnyi zord, mert egy szellő, ki szürke port alig kavaz az út felett, elsepri a füstfelleglet. Felhő-füstnél mákszem parázs hatalmasabb, mert akarás tüzet őriz az a szikra, s ha fúj a szél, lángra szítja. Sok már a füst, csip és vakít, ki támollog, ki a vakít fellegekbe hajt a széllel, s az idő új veszedélyt érlel. Mig ködökkel foly a torna, szakad ránk a kétség korma. Lábunk ég a tűz-parázsban s nincs erőnk az akarásban. Fejünk hónunk alatt visszük... Saját szavunkat se hisszük.

HORVÁTH ISTVÁN

Felhívás az adásvételi szerződések hatálytalanításával megkárosodott északerdélyi lakosokhoz

KOLOZSVAR, december 1. Északerdélyre vonatkozólag, mint ismeretes, törvényrendelet jelent meg, amely lehetővé teszi az 1940 óta kötött adás-vételi szerződések hatálytalanítását. Ez a rendelet lehetővé tette, hogy a bécsi döntés idején Északerdélyből eltávozottak potom áron visszavegyék akkori eladott ingatlanukat, szerencsétlenségbe és nyomorba döntve idemberek ezreit. Ugyanekkor a Délerdélyből elmenekültek ingatlanainak visszaszerzésére a törvényrendelet nem adott alkalmat s ez az egyoldalúság a törvényrendeletnek a fegyverszüneti egyezménybe ítköző faji jellegét adott.

A Magyar Népi Szövetség vezetői a legerélyesebben felléptek az Északerdélyt jogilag Délerdélytől megkülönböztető és a magyar dolárral széles körű számára sérelmes rendelet ellen, adatokkal igazolván, hogy a rendelet végrehajtása egyeseknek mértéketlen vagyonosodást, másoknak megélhetésüket fenyegető elemi csapást jelent. A Magyar Népi Szövetség közbelépésére illetékes tényezők felülvizsgálták a törvényrendelet kérdését, s a Marosvásárhelyt lezajlott magyar nagygyűlésen maga Luka László, az Országos Demokrata Arcvonal főtitkára jelentette be, hogy hivatalos helyről a sok

bajt okozó rendelet végrehajtását felfüggesztik és elrendelik a szóbanforgó ingatlanok ujjaértékelését a pénz mai értékének megfelelően.

Teljesítenve, hogy a Magyar Népi Szövetséghez újabb panaszok futottak be, melyekből kiderül, hogy a felfüggesztésre és ujjaértékelésre vonatkozó intézkedések valahol szabotázs folytán elakadtak és a mind gazdasági, mind nemzeti szempontból igazságtalan döntések egész sora továbbra is nyugtalanságot kelt, a Magyar Népi Szövetség elnöksége a következő hivatalos felhívást adta ki:

A Magyar Népi Szövetség országos elnöksége felhív minden északerdélyi lakost, akit az adás-vételi szerződések hatálytalanítására vonatkozó törvényrendelet értelmében anyagi károsodás ért, hogy tegyen azonnal írásbeli nyilatkozatot a Magyar Népi Szövetség központi jogügyi bizottságánál Kolozsvár, Majális-utca 22 szám alatt.

Kiknek kell jelentkezniük

az ellenséges vagyonokat ellenőrző vármegyei hivatalnál?

KOLOZSVAR, december 1. A Kolozs vármegye főispáni hivatala mellett működő ellenséges vagyonok ellenőrző hivatala 2747/1945. számú rendeletével az alábbiakat hozza lapunk útján az érdekelték tudomására:

A bukaresti CASBI folyó évi november 14-én kelt 28.895. számú távirati rendelete értelmében minden román állampolgárról (nemzetiségre való tekintet nélkül), akinek ingó vagy ingatlan vagyona a fegyverszüneti szerződés 8. szakasza értelmében zárólván van és a CASRI kezelése alá tartozik, kövélőv töltendő ki három példányban a következő adatokkal: az eltávozott neve, lakhelye, családi állapota, zár alá vett vagyona, személyi adatai, a Szovjetunióval szemben tanúsított magatartása, a diktafő-

rikus uralomnak pártolója volt-e és végül mai magatartása barátságosnak tekintendő-e a szovjet néppel szemben?

Minden olyan román állampolgár, aki az 1944. évi szeptember 12-e előtt vagy után ellenséges területre távozott (Magyarország, Németország) és visszatért, köteles az alábbi sorrendben — saját érdekében — jelentkezni az ellenséges vagyonok vármegyei ellenőrző hivatalánál (Vármegyei háza, földszint, 9. számú szoba) naponként 8 és 13 óra között a kérdőívek kitöltése végett.

Mindenki vigye magával román állampolgársági bizonyítványát, büntetlenségi bizonyítványát a rendőrcapitányságtól és az eltávozását és visszatérését igazoló bizonyítványt az illetékes közigazgatási kerület vezetőjétől, akiknek pedig ingatlanuk

van, az arra vonatkozó teleklönyvi adataikat is.

A jelentkezés sorrendje a következő: december 5-én A, B, C, D, december 6-án: E, F, G, H, december 7-én I, J, K, L, december 8-án N, M, O, P, december 10-én R, S, Sz, T, december 11-én U, V, Z, Zs kezdőbetűsök és mindazok, akik valamilyen okból a jelentkezésből kimaradtak.

A szükséges 3 darab nyomtatványt a Bartha Miklós-utca 25 alatt lévő Erzsébet papírkereskedésben darabonként 20 lejért kell beszerezni és azt mindenki hozza magával. A rendeletet Fogaceanu László főispán és Balomir Mircea, az ellenséges vagyonok vármegyei hivatalának főnöke írták alá.

PANASZOK a sorozásokkal kapcsolatban

KOLOZSVAR, december 1. A napokban a tordal Magyar Népi Szövetség egyik vezetője sérelmet terjesztett elő a Magyar Népi Szövetség jogvédő irodájához, elmondván, hogy fiát, bár a meglátározott időben becsületesen jelentkezett sorozáson, visszatartották, katonai törvényszék elé állították s azzal a váddal, hogy egykor megszükkött a katonaság elől, 3 évi elzárásra ítélték.

Hasonló sérelmes esetek fordultak elő a Kolozsváron lezajló sorozásoknál is. Az amnesztia-rendelet hiányosságai folytán, a sorozásra jelentkezett ifjakat, nagyon helytelenül, a születésük szerint illetékes kiégésosztókhoz küldik sorozásra még abban az esetben is, ha valaki már 10 éve eköltözött születése helyéről. Ez a bürokratikus eljárás nemcsak egyeneket károsít meg, de sok esetben az üzemet vagy az illető munkahelyét is s így az ország ujjaépítését is akadályozza.

A sorozás körül felmerült szerencsétlenségeknek mi magunk is szemtanúi voltunk. Régi demokrata harcos barátunkat, ki a napokban teljes bizalommal jelentkezett sorozásra, katonai bíróság elé akarják állítani azzal, hogy 1910 őzén nem tért elget bevonulási kötelezettségének. Az eljárást illetésében helyezték katonai közegek hallani sem akartak arról, hogy a jelentkező már 1931-ben elköltözött délerdélyi születési helyéről s hogy a bécsi döntés mint északerdélyi lakost elvágta a bevonulási kötelezettségtől. Barátunknak ezek szerint az a megfogalmazatlan bírói ítélet forog fenn, hogy a bécsi döntéskor miért nem hagyta el megélhetési forrását és hogy egy soha közszé nem lett

kívánságra a bécsi döntéskor miért nem költözött vissza születési helyére a katonasághoz való bevonulás céljából.

Érthetetlenül állva e fura helyzet előtt, barátunk az amnesztia-rendelet alkalmazása felől érdeklődött, mire azt az egyáltalán nem megnyugtató felvilágosítást kapta, hogy csupán azért tartják vissza és öltöztetik fel egyenruhába, hogy a katonai törvényszék előtt alkalmazhatóság véle nyben az amnesztia-rendeletet. A kaszárnya folyosóján hasonló sorsra váró kisebb ifjucsoport tagjai ugyanezen az igazságtalan eljárásban keseregtek.

Az egyik ifju a Vörös Hadsereg oldalán viládfő harcolt demokratikus román hadsereg érdemelt méltatta, majd keserűen jegyezte meg, hogy azok, akik az amnesztia-rendelet amnesztia-rendelet megszüntetésével a becsületesen jelentkezett s a demokratikus hadsereg iránt bizalmat tápláló ártat-

lan ifjakat fognak le, az ország demokratikus fejlődését akadályozzák. Egy másik ifju a Haladó Ifjuságnak a sorozásokkal kapcsolatban elhangzott felhívását és a Magyar Népi Szövetségnek az amnesztia-rendelet módosítása és végrehajtása, valamint a fogságból hazatért hadifoglyok bevonulásiának ellátásztása érdekében lezajlott álláspontról említtette meg, melyeket még mindaddig sok helyen s többek között még Kolozsváron sem vettek tekintetbe.

Mind ezek a sérelmes esetek a Délerdélyben sok helyen ártatlanul több esztendőkre is eltélt magyar ifjak kérdését megoldásra várnak. Tarthatatlan az az állápot, hogy nemlétező bűnösök büntetéseket szenvedjenek egyes emberet is, míg hátrahagyott, amidemokratikus államunkat kifejtő elemek, lelkiismeretlen szabotázók s a haladó demokráciát mind gyakrabban hátrátámasztó elemek — szabadon járnak.

Magyarországnak meg kell adni a lehetőséget, hogy tagja legyen az Egyesült Nemzeteknek

LONDON, december 1. Az angol rádió jelentése szerint Batles Barker, aki jelenleg az Egyesült Nemzetek előkészítő bizottságának sajtóelőadója, az angol rádiónak írt levelében hangsúlyozza, hogy több jel az Egyesült Nemzetek közötti együttműködés és összhang kibontakozására mutat. Magyarországgal kapcsolatban Barker idemeli, hogy még nem tagja az Egyesült Nemzeteknek, de az az elgondolás, hogy

azok az államok, amelyek a demokratikus fejlődést utjára léptek és tanujelét adják demokratikus átalakulásuknak, később kerültek felvételük az Egyesült Nemzetek sorába. A továbblatban szemlélteti Barker hangsúlyozza, hogy Magyarországnak is alkalmasat kell adni az Egyesült Nemzetek sorába való belépésre és kijelentette, hogy a magyarságnak bizna kell jövőjében.

Még egy szó Ludas Matyiról

Nem lehettem ott Benedek Marcell Ludas Matyijának ösbemutatóján s csak a munkás-előadón találkoztam ezzel az új magyar színpadi hőssel, aki színházi életünkbe szinte a mennyből pottyant, vagy éppen — önmagához híven — a nyitott ablakon ugrott be.

Be kell vallanom, ünnepi érzések szorongatták szívemet s a meghatódásnak nem tudtam ellenállni, hiszen itt új szél söpör végig az élet tükrét tartó deszkákon, új szavak, új mámorok. Annyi minden, amiről szinte úgy éreztük, elvész hétköznapiaink örli vívódásában — a költészet.

De pontosan milyen költészetre is gondolunk?

A szabadság költészetére. Az utóbbi időben, valljuk be őszintén, elég sivár és ünneptelen erdélyi szellemi életünkben vitáztunk és öklözöttünk, hogy mi is történjék, mit követelünk, hol az igazi és teljes hangzásu szó?

Itt van. Most halljuk először és valóságosan, mert most lödítja meg a szívünket, most röpit el, serkent és ébreszt új erőnkre, amikor nem kopottan, nem fáradtan, vagy megszokottan, hanem élettől duzzadó és győztesen halljuk a nép bátor és okos fia, Ludas Matyi, s a harcba lendült nép ajkáról ott fent a színpadon is — SZABADSÁG!

Mindaz, amit itt írok, úgy hangzik, mint-ha valami rendkívüli új s valami sosem volt történésk a Ludas Matyi színpadon való megjelenésével. S ez így is van, hiszen mögötte még Móricz Zsigmond léptei is feldörögnek. De ennél még több is történik, demokratikus valóság-érzékelésünknek ez az új heve a legmélyebb népi s nemzeti hagyományainkból busog fel. S a hagyományt nem formaszertől, nemcsak a valóban népi értelemben vett fogantatásra értem, hanem a végső és teljes tartalomra: népünk szabadságáért, földért, emberiségért folyó küzdelemre, mely a nemzeti lényeggel azonos, történelmünkkel, jelenünkkel, biztatós jövőnkkel. S ideje, hogy Ludas Matyi köznévk ugrott, az irodalom szempontjából is ideje, hiszen a „népi”-vel való bujdoskázás és visszaélés már fúrasztó volt az utóbbi esztendőekben s néha még ma is az.

Benedek Marcell darabja hinni s bizni tanít, olyan időben, amikor a hitetlenség és a bizalmatlanság vézmadarai már igen elszaporodtak s vijjogásuk már-már elnyomja a valóság és az igazság zengzeit. Nem véletlen, hogy ez a mű itt és ma született meg s hogy a kolozsvári Állami Magyar Színház színpadon láthatuk először. Benedek Marcell nemcsak magyar s európai író. Erdélyi ember is. Tudjuk, amíg műfordítóként és szerkesztőként a világ-irodalom szász meg szász műveit ajánlkozta meg a magyar olvasót, tulajdonképpen „ellenállásban” állt. Most, mintha 1919 és 1945 között, a magyar reakció hagyomány és végtelenné tűnő utolsó éjszakáján csak egy hosszú álom uszolt volna tova a zord időben. Csak a haja lett fehérebb Benedek Marcellnak, csak a háta hajlott meg, kisse, mint annyi jó magyarnak, de az az ifju lélek bezzel belőle újra, amely 1919 és 1919 véres magyar romjain tulajdonképpen elhunyt.

Mi hatalok, vegyünk példát róla. S mint csak mondani és mondani fogom költészet: félre a bánattal, a gyászszáll! Kíváncsi az ablak, friss tavasz szél fúj be rajta, az élet és a bizalom szele — Ludas Matyi diadalmasodik! Senki és semmi a diadal-tól vissza nem tarthatja. De gondol csak akkor fog végleg és teljesen, ha — már az őz és mindnyájunkat újabb úzerna terelje — bízzunk Ludas Matyiban és bázzunk fogunk e hitben.

Nyáznak ki az ablakokat, ebben az országban, magyarok, szívünk ablakát a engedjéte be rajta Ludas Matyi a hűsége, az ifju, a leghörszöttebb, az egyes, az erős népd! MELIUSZ JOSEF

Vasárnap
1-43 óráig
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.
P. O. R. P. R.

H I R E K

A nap 1417 óra
12 perccel később
óra 55 percig
nyugszik.
A hold ke. 4.33
órakor és
15 órakor
nyugszik

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Bra-sai-utca 7. Távfeszély 258

Személyi ügyben

Lakatos István a minap az Erdély hasábjain nekironott a Magyar Népi Szövetségnek s cikkében nem átalotta holmi származási célszavakkal kiközösíteni személyemet is. Ami a romániai magyarság egyetlen nemzetiségi szervezetének védelmét illeti, Kacsó Sándor barátom a Világosság mai első oldalán higgadtan válaszol Lakatos István kirohanására. E lényegbevágó felelet után rátérhetek a személyeskedés kivédésére is.

Félreérthetetlen elzárattal azt állítja Lakatos István, hogy őseim nem tudtak még magyarul, amikor már folyt a harc a szocializmusért. Nos, vegye tudomásul Lakatos István, hogy azért a magyar demokráciáért, melyért az irás és a politika fegyvereivel másfél évtizede küzdök, már dédapám, Balogh Ferenc csallóközi paraszt-fegyverkovács is helytállt Kossuth zászlaja alatt, s osztrák börtönbüntetését, majd halálát is szenvedett, amikor a Zichy-grófok öngyilkosságba kergették demokráta magatartása miatt. Anyám nyelvét egyenesen a honfoglaló őseiktől kaptam, s ettől a drága örökségtől a legszemérmetlenebb származási igazoltatás sem tud megfosztani.

Egyébként: nincs semmi okom eltákolni erdélyi őseimet sem, akik ugyan nem ezer, hanem csak nyolcász évvel ezelőtt érkeztek Erdélybe, viszont fajtájuk Dávid Ferencet és Helit Gáspárt adta a magyar kulturának.

De tegyük fel, hogyha történetesen nem az együttélő népek keveredésén út jutott volna el ajkamig Árpád magyarjainak nyelvezete, hanem magam szereztém volna meg a magyar kulturát, volna-e valakinek az esetben is joga magyarságot kisebbiteni? A faji kutatás, a származási igazoltatás a sovinszták, a reakció-sok, a fasiszták találmánya, s ha Lakatos István elfogultságában megfélekedezett róla, úgy figyelmeztetnem kell, hogy itt Erdélyben éppen a demokráta magyarok tiltakoznak az ellen a legjobban, hogy a nemzetiség egyéni meghatározása és jog-egyenlősége helyett valaki is származást kutasson s ilyen vagy olyan őseikért megszólja őket.

A házugságot nem nehéz leleplezni, az elvi eltévelyedés ellen azonban továbbra is küzdeni kell. Ne gondolja Lakatos István, hogy a felfogásában is megnyilvánult reakció ellen valaha is feladom az emberi és magyar harcot.

BALOGH EDGÁR

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK:
Egyezruv (Szabadság-tér 10), Demeter (Mócsok-utca 2), Hargita (Horea-ut 1), Cseresnyés (Malinovszki-tér 13). Egész éjjel szolgálatban: Demeter (Mócsok-utca 2) és Cseresnyés (Malinovszki-tér 13).

VESCAN TEOFIL DR. SZABADEGYE-TEMI ELŐADÁSSOROZATA. Vescan Teofil dr., a kiváló fiatal tudós „A marxista világszemlélet alapjai” címmel szabadegyetemi előadásorozatot tart. Vescan Teofil dr. hetenkint kétszer magyarul a felsőbb mennyiségűt, az elméleti fizika alapjait pedig románul ugyancsak kétszer hetenkint adja elő az előadásorozatok keretében. Beiratkoznai a Malinovszki-tér 1 szám (3. emelet, 16. ajtó) alatt lehet.

AZ ERDELYI REFORMATUS EGYHAZ-KERÜLET „JÓ PASZTOR” MISSZIÓJA. A Kolozsvári református, evangélikus, baptista testvéregyházi gyülekezetek közreműködésével december 2-től 9-ig a református teológiai fakultás dísztermében (Malinovszki-tér 13) nyolcnapos evangélikációt tart. Az összejövél december 2-án és 9-én, vasárnap délután 4 órakor, hétköznapokon pedig délután fél 6 órakor pontosan kezdődik. Az evangélikációs hét összefoglaló tárgya: „Az igaz élet útján”. December 2-án, vasárnap: „Betlehemi csillaghét”. Előadó dr. Imre Lajos és Wurmbrandt Richárd. December 3-án hétfőn a „Jó pásztor és a szénadik juh”. Előadó dr. Nagy András és Dénes Ferenc. December 4-én, kedden: „Harc a lelki térért”. Előadó László Dezső. December 5-én, szerdán: „A proféták kiáltó szava”. Előadó Biró Mózes. December 6-án, csütörtökön: „Leszármolás az ő-emberrel”. Előadó László Albert. December 7-én, pénteken: „Mégváltás”. Előadó Szederessy Pál. December 8-án, szombaton: „Az új ember”. Előadó dr. Borbáli Dániel. December 9-én vasárnap: „Hála és szolgálát”. Előadó Wurmbrandt Richárd. Karénekeket adnak elő a református teológiai, földész, baptista és testvéregyházi dalárdák.

GYERMEKEK, GYERTEK EL A MESEDELUTANRA, melyet a Román Kommunista Párt kolozsvári I. kerülete rendez december 5-én délután 3 órakor a Vasasok Otthonában (Fejedelm-utca 16) többször szériált bejelentéssel.

A KOLOZSVÁRI I. SZAMU IPARI TANONCSISKOLA igazgatósága ujong felhívja lapunk útján az összes munkaadók figyelmét, hogy a munkásforgóvony értelmében kötelesek tanulókat a tanonciskolába beírni. A beiratásokat minden munkanapon délután 4 és 6 óra között eszközöl az iskola Avram Iancu-utca 20 alatt lévő helyiségében. A beiratási határidő december 5-én lejár. Munkásokat szigorúan megbüntetik.

(*) **HALALOZÁSI HIR.** Fájdalommal tudatjuk, hogy Gyurcsány Emil nyugalmazott állampénztári főtanácsos és római katolikus egyháztanácsos november 30-án elhunyt. Temetése december 3-án délután fél 4 órakor lesz a temetői kápolnából. A Gyurcsány-család.

ELŐFIZETŐINKHEZ! A lapáremelkedéssel párhuzamosan kénytelenek vagyunk az előfizetési díjakat is felemelni. December elsejétől lapunk előfizetési díja havi 1400 lej lesz.

EGÉSZSÉGÜGYI ELŐADÁS AZ ANTI-FASISZTA NŐK SZÖVETSEGBEN. Az Antifasiszta Nők Szövetségének kolozsvári szervezete minden második hét keddén napot tart, amelyen előadás keretében ismertetik a nők politikai, gazdasági, kulturális és egészségügyi kérdéseit. Ez héten kedden, december 4-én délután fél 5 órakor dr. Zoloz Erzsébet tart előadást „Házasos tudnivalók az anya egészségügyéről” címen. A nőnapot minden alkalommal a Szabadság-tér 24. szám alatt lévő székházukban tartják.

A MOJSZEV-BALETT KOLOZSVÁRA JÖN. A szovjet táncművészet kiváló képviselői hatalmas budapesti siker után látogatnak el hozzánk. A tánc és a mozdulat művészetének legmesteribb megéleveníti, az oroszok, egyik legkiválóbb művészesportjuktól küldik el hozzánk. Tudjuk, a szovjeturalom nemcsak megírta, hanem tovább is fejlesztette az orosz cári balett nagy hagyományait. A tánc művészete a Szovjetunióban ma is a legnagyobb állami és társadalmi megbecsülésnek örvend. Nos, ha a Szovjetunió egyik művészesportjának megengedi azt, hogy európai körutja során a szovjet művészetet képviselje, akkor a művészeknek valóban olyanoknak kell lenniük, hogy a nagy hagyományokat rendező orosz táncot méltán képviselhesék is, mert a szovjetművész nem üzleti vállalkozásból indul ilyen körútra, hanem azért, mert önmagából, művészetéből, alkotói zsenijéből adni tud és adni akar. Kolozsvár művészetét kedvelő társadalmi nagy érdeklődéssel tekint az ARLUS december 6-i rendezése elé. Szeretettel várjuk a Mojszev-táncosport vendégjátékát.

MESEDELUTAN AZ ADY-HARISNYÁGYÁRBAN. Kedves gondolatot valószínűleg meg ma délután az Ady-harismagyár dolgozó. „Öfajtség a gyermek” számára megelvenitük majd a mesék csodálatos világát. Tündérek és vasorru boszorkányok csahnak mosolót a kicsik ajkára, vagy teszük pillanatokra borussá arcocskájukat. A harisnyagyári dolgozók szeretettel hívják minden kolozsvári gyermeket a mesedélutánra, melyet ma, vasárnap délután fél négykor tartanak a gyárban, Cserebő-utca 26 szám alatt.

(*) **HALALOZÁSI HIR.** Griger György ny. állami főkeztész fájdalommal tudatja, hogy felesége, szül. nagykorúsi Mossy Rozália temetése december 3-án délután 3 órakor a Köztemető nagykapujánál lesz.

A BELVÁROSI REFORMATUS templomban urvacsohajás lesz december 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor.

Elesen szembefordulunk azokkal, akik ismét tüzfészket akarnak csinálni Erdélyből

— mondta Csákány Béla a december elsejei érforduló alkalmából tartott ünnepégen

KOLOZSVAR, december 1. A város társadalma az állami román színházban ünnepelte meg 1918 december elsejének érfordulóját. Az ODA helyi szervezetének rendezésében megtartott ünnepséget a királyhimmusszal nyitották meg, majd Ioan Stoica városi főjegyző mondott beszédet.

— December elsejét — kezdte beszédét — azon hősök szellemének jegyében ünnepejjük, akiknek mai szabadságunkat köszönhetjük.

Felolvasta a gyulafehérvári határozati pontokat, majd így folytatta:

— Ha ezeket az ünnepélyes határozatokat a tegnapi politikai bajkeveről nem tartották tiszteletben, akkor ma annál inkább kötelességünk, erkölcsi kötelességünk elődeinkkel szemben, hogy végrehajtsuk a gyulafehérvári pontokat. Így biztosak leszünk, hogy ismét szép, gazdag és boldog országunk lesz. Tudjuk a múltból, hogy Erdély népe közötti bármilyen ellenségeskedés csak ellenségünket szolgálja és azokat, akik azt akarnák, hogy szabad népekből ismét szolgák legyünk.

Stoica Ioan nagy tetszéssel fogadott beszéde után Csákány Béla dr. lépett a szónoki asztal elé.

— A gyulafehérvári pontokat, amelyek az ország demokratizálódásának alapjai lehetnek volna, nem tartották tiszteltben. Mi ma — mondta — a román demokrácia oldalán Románia demokratizálódásáért harcolunk és soha többé nem fogjuk engedni, hogy ezt a két népet egymás ellen uszítsák.

Meleg szavakkal emlékezett meg a népek szabadságáért küzdő Szovjetunióról, majd Sztalin generalisszimusz történelmi alakjáról beszélt.

— A Magyar Népi Szövetség — mondta — Marosvásárhelyen kiáltványt intézett a magyar néphez, amelyben élesen szembefordult azokkal a törekvésekkel, amelyek háborus tüzfészket akarnak csinálni ismét Erdélyből.

— Támogatjuk Groza Pétert — fejezte be Csákány Béla dr. —, hogy megvalósítsa elképzelését és a két nép valóban egységbe forrjon a Lajttól a Fekete-tengerig.

A két beszéd elhangzása után Dinulescu, a román opera baritonistája román dalokat énekelt, majd Zina Nicoara és Parca Grigore betanításában román táncokat mutatott be diákok és diákányok. Silvia Florea Soltischi, a román opera tagja román dalokat énekelt.

UJ TAGOR A MNSZ ORSZAGOS VEZETÉSEBEN. A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsága Kolozsvárt tartott értekezletet alkalmából kibővítette kereteit a százas intézőbizottságtól Marosvásárhelyen kapott felhatalmazás alapján. Ugy munkatársul behívták a MNSZ országos végrehajtóbizottságába Kacsó Sándort, a Falvak Népe főszerkesztőjét, Szepesi Sándort, a MADOSZ régi munkásharcosát és Takács Lajos dr.-t, a MNSZ bukaresti irodájának vezetőjét.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG V. KERÜLETI IFJUSÁGI CSOPORTJA csütörtökön, december 6-án délután 6 órai kezdettel műsorral egybekötött kerületi nagygyűlést és új ifjúsági vezetőségi választást tart a Gelu-Türr István-utca 36 alatti székházában.

KIKNEK ERKEZETT ÜZENET A „CARITAS”-IRODÁBA? A kolozsvári „Caritas”-irodába újabb a következők részére érkezett üzenet: Darkó Sándor Szamosfalva, Guzán János Földész-utca 20, Szappanos Zoltán Madách 52, Nyiredy Lajos Györgyfalvi 31, Asztalos László Mócsok 38, Jakab Ferenc Madách 32, Szappanos Károly Pillangótelep 8, Haraszthy János Magyar 143, Kacsó Péter Mócsok 28, Kátai Albertné Kossuth Lajos 21, Özevgy Papp Lászlóné Mócsok-utca 9, Gidrai Liviusné Mócsok 17, Mátyás Sándorné Duna 23, Nagy Iona Tordai 52, Károly László Hégyes 4, Sándor Anna Pata 85, Papp Róza Barátok 23, Mann Iuliana Tököz 11, Demeter Zsigmond Budapesti-ut 33, Vigh Lajos Bazsaróza 16, Kulm Miklós Damjanich 1, Szabó András Kert 4, Vigh Samu Berek 45, Deési Imre Kriza 28, Nagy Iona Györgyfalvi 31, Ruha Zoltán Alkony 40 és Kulcsár Zoltán Munkás 48. Az üzenetek a „Caritas”-irodában, Farkas-utca 6 (I. emelet) alatt, naponta délelőtt 9 és 11 óra között vehetők át.

AZ ERDELYI FERENCSEK GYASZA. P. Trefán Leonárd, a ferencesek volt nagynevű tartományfőnöke november 30-án, pénteken este rövid szenvedés után 74 éves korában elhunyt. Temetése december 3-án, hétfőn délelőtt a 10 órai gyászmise után lesz a ferencesek templomából a városi temetőbe.

DECEMBER 6-IG SZERZHEK MEG A TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYEK. A rendőrség közigazgatási osztálya közli a lakossággal, hogy a tartózkodási engedély megszerzésének határidejét december 6-ig hosszabbították meg. A rendőrség nyomatékosan felhívja a figyelmet arra, hogy a fenti időpont után gyakori razzliákat fog tartani s azokat, akiknek itt-tartózkodási engedélye körül kétségek merülnek fel, munkatáborba internálják.

FELHÍVÁS. A Kolozsvári Újságírók Szakszervezete közli az érdekeltekkel, hogy ez év december 1-től kezdve az összes napilapoknál és hetilapoknál alkalmazott hivatásos újságírók, rajzolók kötelezően tagjai lesznek a Román Újságíró Nyugdíjintézetnek. De tagjai lehetnek ennek az intézetnek, szerzői jogalkotó munkásságuk mellett — amennyiben a demokrácia körülményeknek megfelelnek — azok a volt hivatásos újságírók is, akik ezt a felkötést megfelelően igazolni tudják, bár jelenleg nem rendelkeznek hivatásos újságírói jogokkal. A Szakszervezet felhívja az érdekelteket, hogy megfontoltan szembavételük céljából saját érdeklődésükkel azonnal jelentkezzenek személyesen, vagy írásban a Szakszervezet elnökségénél, ahonnan a szükséges további felvilágosításokat is megkaphatják.

Közlemények

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANTÁRSÁGI NYELVÜ IPARI KÖZEPISKOLA (GEP- ES VILLAMOSIPARI KÖZEPISKOLA) értesíti növendékeit, hogy az idei tanév december 3-án kezdődik. Felkéri a tanulólajúságot, hogy hétfőn délután 2 órakor gyülekezzenek a református leánygimnázium udvarán (Király-utca).

A Haladó Ifjúság József Attila-estje má délután 5 órakor a Diákházban.

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Gyulai József körhízi főorvos, volt egyetemi tanárságát, sebész és szülész-nőgyógyász szakorvos hazakerkezett, rendelkezést folytatja a Református Diakonizsa Körházban délelőtt 10—12 és délután 5—6 óra között.

MA — SZÉKELY BAL KOLOZSVÁRT. A kolozsvári Székely Alkalmazottak Társasága ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel Apoc-utca 7 alatt, a börmunkásokthonban reggelig tartó székely mulatságot rendez ifjúsági otthona javára. Felkéri a MNSZ minden székely tagját, hogy pártfogolja a rendezést.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:
CAPITOL-MOZGÓ: Egyetlen ójszaka. Előtte a penicillinről szóló amerikai kulturfilm (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
CORSO-MOZGÓ (volt Edison): Texasi kaland. Kisérőműsor: Chaplin a pékségben. (Pél 3, fél 5, fél 7, fél 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
SELECT-MOZGÓ: Keresztutca. Magyar filmdráma. (3, 5, 7, 9). Vasárnap matiné.
MUNKAS-MOZGÓ: Keresztutca. Magyar filmdráma. (Fél 4, fél 6, fél 8). Vasárnap fél 10 órakor.
ROYAL-MOZGÓ: Fedora (3, 5, 7, 9). Vasár- és ünnepnap délelőtt 11 órakor matiné.
URANIA-MOZGÓ: Közékvánatra még 4 napig: Masika. (3, 5, 7, 9).

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:
Vasárnap, december 2-án délelőtt 10 órakor: Bánk bán. (Ifjúsági előadás).
Délután fél 3 órakor: Akácfavirág. (Operett 3 felvonásban).
Este fél 6 órakor: Eső után köpenyeg. (Andrási Márton fellépésével).
Hétfőn, december 3-án este fél 6 órakor: Bánk bán. A Magyar Népi Szövetség tagjai kerületi szervezetüknél, a szervezet munkások a szakszervezetek és üzemek kulturális bizottságainál feláron váltakozhatják meg jegyeiket.
Kedden, december 4-én: Eső után köpenyeg. Andrási Márton fellépésével.

A KOLOZSVÁRI ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:
December 2-án, vasárnap: Vörös rózsák. Zahara Barsan szindarabja. A színházszület ünnepi megnyitót előadás.
December 3-án, hétfőn: Eljött menedékhely. Gortli szindarabja. A Szövetséges Hatalmak tiszteletére rendezett ünnepi sorozat első előadása.
December 4-én, kedden: Készültek. Az Alhambra-színház vendégjátéka.
December 5-én, szerdán: Pygmalion. Bernhard Shaw darabja. A Szövetséges Hatalmak tiszteletére rendezett ünnepi sorozat második előadása.

A nemzetiségi kérdés pozitív megoldásáról, az áttelepítésről és a határok megvonásáról

közlelvi fontosságú cikket a Szovjetunió vezető külpolitikai folyóirata

A nagyszűzű szovjet külpolitikai folyóirat, a „Novoje Vremja”, mely Moszkvában orosz, angol, francia és német nyelven jelenik meg, elvileg jelentős cikket közöl I. Levin tollából „Nemzetiségi kérdés a háboru utáni Európában” címmel. A cikket az alábbiakban ismertetjük:

A lap kifejti, hogy az első világháború befejezése után a nemzetiségi kérdést nem oldották meg gyökeresen. Ennek két oka van: Dél- és Középeurópa több államában az ekkor uralkodó körök káros politikája, mely képtelen volt a nemzetiségi konfliktusokat demokratikus úton megoldani és az európai népek létét veszélyeztető német imperializmus.

— Ez — írja a „Novoje Vremja” — szüntelen viszálykodást szított azokban az országokban, melyeket áldozatul szemelt ki a háború után és néhány más kisebbséget használt fel eszközül, mint „ötödik hadosztályt”.

A továbbiakban rámutat a lap arra, hogy a háború győzelmes befejezése után az az utóbbi akadály megszűnt és az első világháború utáni reakciós kormányzatok eltűnésével megvalósult a nemzetiségi kérdések megoldásának másik nagy előfeltétele: Közép- és Keleteurópa demokratizálódása is.

— Európa eme részében azonban — folytatja a lap — elképzelhető a nyilvános élet demokratizálása két probléma gyökeres megoldása nélkül: ez a két probléma a földreform és a nemzetiségi kérdés.

I. Levin a továbbiakban azt fejtegeti, hogy ennek a két kérdésnek a megoldása — a kérdéskomplexumok különben igen gyakran összefonódnak egymással — a demokratikus kormányzatok számos nehézséget okoz. Ezeknek a kormányzatoknak igen nagy nehézségeket kell áthidalniuk, amelyek útjában állnak — mint írja — a nemzetiségi elnyomás kiirtásának és annak, hogy a nemzetiségek egyenjogúságát és a népek egymásközötti barátságát biztosítsák. A cikkíró ezután példákat hoz fel arra, hogy az egyes délkelet-európai országokban milyen demokratikusan oldották meg a nemzetiségi kérdést.

— Az Erdélyben és Vajdaságban élő magyar kisebbségek — írja többek között — a romániai és jugoszláviai demokratikus kormányok intézkedése folytán teljes egyenjogúságot és védelmet kaptak.

I. Levin ezután rátér a mai Európa nemzetiségi problémáinak megoldásának módjaitra.

— A mai Európa alapvető nemzetiségi problémáját az a feladat képezi — fejti ki —, hogy a nyugati és délszláv népeket végérvényesen kivonják a pángermanizmus halális fenyegetése alól. Ezeket a népeket a németek (és amint a magyarok és a törökök) évszázadokon keresztül elnyomták.

— Ebből a legfontosabb szempontból nézve kell megítélni olyan konkrét feladatokat is — folytatódik a cikk —, mint a szükségülteknél határátváltások és az európai államoknál a német kisebbségtől való megszabadítása.

Ezután megállapítja, hogy azoknak az államoknak a határmegállapításánál, melyek a német fenyegetéssel szemben előszörként szerepelnek, mind a néprajzi, mind történelmi, stratégiai és gazdasági tényezőket számolni kell, majd így folytatja:

— Hogy a határok meghúzásánál a néprajzi tényezőket tekintésbe kell venni — ez magától értetődik. Nem szabad azonban személtetni az előttről általánosan ismert tény előtt, hogy Közép- és Délkelet-európaiban az etnikailag vegyes területeknek egész sora van. Így például több esetben a városok nemzetiségi összetétele eljut az önkormányzati vidéki területek nemzetiségi összetételéig.

A továbbiakban Triszt kérdését hozza fel például a cikkíró, amelyet bárhogy is fognak elintézni, elkerülhetetlenül fennmarad majd egy nemzetiségi kisebbség: vagy Jugoszláviában olasz, vagy Olaszországban jugoszláv kisebbség.

Tovább boncolgatva a határmegállapítás

előfeltételeinek nehéz kérdését, I. Levin a nemzeti állam teremtésének vágyára tér ki.

— Egyidőben azonban nem szabad elszármazni — írja — a népeknek ama érthető vágya felett sem, hogy nemzeti államot teremtsenek maguknak, azaz olyan államot, amely a valóságos lehetőségek mértékében néprajzilag homogén lakossággal rendelkezik. A történelmi tanulságai megmutatják, hogy a nemzeti állam megteremtésére irányuló törekvések a fejlődés tényezői.

— Ebből következik az a követelés — folytatja a cikkíró —, hogy bizonyos nemzetiségi kisebbségeket azoknak az államoknak a területére telepítsenek át, ahonnan származnak. Ezt a követelést most néhány érdekelt állam különös szívszájával mint a nemzetiségi kisebbségek kérdésének sark-

pontját állítja be. Itt elsősorban Lengyelország, Csehszlovákia, ugyancsak Magyarország német kisebbségeiről van szó. A német kisebbségek problémáját külön hely illeti meg és azt a nemzeti kisebbségek kérdésének összkomplexumából ki kell emelni.

I. Levin rámutat a továbbiakra arra, hogy a legutóbbi idők eseményei megerősítik az említett országok ilyen törekvéseinek jogosságát és méltányosságát. Hangsúlyozza azonban, hogy — amint már Potsdamban is lefektették — a német lakosság szervezett és emberi módon kell áttelepíteni.

A cikkíró vitába száll ezután a nyugati reakciós körök azon igyekezetével, hogy megakadályozzák ezt a német áttelepítést.

— Ez azt szolgálja — írja —, hogy Németországot a jövőben is egy olyan hatal-

mas katonapolitikai tényezőként tarthassák meg, mely az erők egyensúlyának rendszerében mindig bizonyos szerepet játszhat.

Ez azonban megállapítása szerint, nem azért történik, hogy a tartós békét és a nemzetközi együttműködést biztosítsák, hanem éppen ellenkező irányú indítókörből.

Befejezésül ismét az általános európai kérdéseket taglalja I. Levin és a következőket írja:

— Európa háborúutáni alakulásának időszakát a kölcsönös nemzetiségi viszonyok komoly átértékelése jelenti. A lengyel nemzetiségi állam megteremtése és megerősítése, a szövetségi elv megvalósítása Jugoszláviában, a magyarok és románok közötti normális kapcsolatok helyreállítása Erdélyben, a csehek és szlovákok közti barátság biztosítása, a Németország határára lévő államok megszabadítása a német kisebbségtől, mindezek kétségtelen eredményei a nemzetiségi probléma megoldásának — demokratikus alapon.

— Jelentős lépések ezek — fejezi be a cikkíró — a nemzetiségi probléma pozitív megoldása és a népek egymásközötti barátságának megerősítése felé, a megteremtik egy tartós béke előfeltételeit.

Teljes erővel munkához látott A NAGYENYEDI MAGYAR TANITÓKÉPZŐ

NAGYENYED, december 1. A nagyenyedi református tanítóképző intézet, mely az előző fasiszta kormányok idején nem teljesíthette hivatását, az új demokratikus rendszerben újult erővel fogott a munkához. Az elmúlt két félév alatt már meg is tartották az első véglegesítő, képesítő és másodfoku előléptetési vizsgákat. A vizsgáknak felszámoló jellegű volt, amennyiben mindazon tanulók vizsgázhattak, akik a tanítóképző működésének felfüggesztése miatt mindezekig nem szerezhették meg oklevelüket és fokozatukat.

A vizsgákon több mint 50 új tanító kapott tanítói oklevelet, de a többi vizsgázók is mindannyian sikeresen vizsgáz-

tak, vagy érték el az őket megillető fokozatot.

A Bethlen Kollégium tanárai megelőzően tanítói tanfolyamot tartottak a mai pedagógiai, társadalompolitikai és irodalmi kérdésekről.

A nagy sikerrel végződött vizsgálatoknak elnöke Erdélyi Gyula brassói magyar tanközelítő főigazgató, tagjai pedig Economu Constantin, Magyarosi József, Zitzman József és Vita Zsigmond dr. tanárok voltak.

OTTHONTALANUL MARADT

gépipari középiskolánk megkezdte működését

A célnak megfelelő épülethez kell jutni az egyetlen kolozsvári magyar ipari középiskolánkat

KOLOZSVAR, december 1. Idestova két hónapja már, hogy megkezdődött az iskolai év. A magyar tannyelvű állami ipari középiskola azonban, mely az elmúlt négy év alatt gépipari szakiskola néven működött, épület hiányában mindezekig nem nyithatta meg kapuit. Pedig éppen ez az az iskolánk, amelyre a mai időkben talán legnagyobb szükségünk van.

Az 1940 előtt Kolozsvárra működött s most vízszelért román állami almérnök iskola ugyanis elfoglalván régi helyét a Malom utcában, a kiváló felszereléssel rendelkező magyar tannyelvű ipari középiskola épület nélkül maradt. Lelkes tanulóirajusága és tanári kara azonban nem nyugodott bele ebbe a helyzetbe. Az iskolára szükség van, az iskolát tehát valahol, bármilyen körülmények között is, de meg kell nyitni! Így határoztak.

Hosszas vajadás, a legkifőnbözőbb he-

lyeken való tárgyalások után végre sikerült közös megállapodásra jutni a református leányfőgimnáziummal. A főgimnázium igazgatósága, rendkívül bonyolult tanrendi beosztás mellett, befogadta délutáni tanításra az épület nélkül maradt magyar ipari középiskolát. Hátra volt azonban a költséghűzés, ami a mai időkben a teljes pénzügyi gondot okozott. De nem ezért ipari középiskola, hogy ne tudott volna segíteni a bajon. Tanárok és diákok dugták össze a fejüket és megszűletett az elhatározás: saját erőnkkel végezzük el a költséghűzést. Nem volt ez jelentéktelen elhatározás. Az ipari középiskolának a négy év alatt jól berendezett műhelyei és egyszerű gépek voltak, amik továbbra is birtokukban maradtak. Ezeket kellett elszállítani.

A többi már természetesen pergett le. A Derrmatától kaptak kölcsön autót, szekeret,

az ismerősöktől talicskákat. Diákok és tanárok nekigyürközve, napokon keresztül szűrték ki, közölték az iskolát. Szép munka volt. De megvan az eredménye is. Hétfőn délután a magyar tanítási nyelvű ipari középiskola új ideiglenes helyiségében megkezdte a tanítást. Igaz ugyan, hogy ez nem jelenti azt, mintha az iskoláépület kérdése véglegesen megoldódott volna. Ennek az iskolánknak feltétlenül végleges és céljainak minden tekintetben megfelelő épülete van szüksége. Annál is inkább, mert az ipari középiskola, melynek másod-negyedéves tanulói még a régi gépipari iskola rendszer szerint tanulnak továbbra is, eszi előadásban a módot nyújt a négy középiskolát végzett gyár munkásoknak is, hogy az új idők és a haladás szemlélőnek megfelelő, kitűnően képzett ipari munkástársadalom fejlődhesse ki.

SPORTÉLET

Ma délután Vasas—Szakszervezeti Válogatott mérkőzés

KOLOZSVAR, december 1. Ma, vasárnap délután fél 3 órakor a városi sporttelepen érdekes mérkőzés kerül lejátszásra. A Vasas Kolozsvár Szakszervezeti Válogatottja ellen méri össze erejét. A mérkőzésre mindkét csapat már napok óta lelkesen készül. A Vasas teljes összeállításban áll ki erre a küzdelemre, míg a Szakszervezeti Válogatottat Opatu edző a helyszínen állítja össze a következő játékosokból: Noe II, (Sanitas), Nemes, Nagy (CFR), Felecan I., Szalóki II., Nistor (Victoria), Enghi, Balogh (Dermata), Cornea (Victoria), Kiss, Kalló (Dermata), Jeszenszki, Hirsch (Sanitas), Hódi (CFR), Vigu II. (Victoria), Kurkó (Orion), Tóth, Both (Dermata).

A Szakszervezeti Válogatott, mely a legutóbbi edzésen Hirsch 2, Jeszenszki 2, Hódi, illetve Eán góljával — nagy formában játsza — 5:1 (3:1) arányban győzte le a Dermata Haladó Ifjúság csapatát, a Vasas ellen is győzelemre számít. A ma délutáni nagy mérkőzés előtt fél 1 órai kezdettel a KKASE—Dermata Haladó Ifjúság bajnoki mérkőzést játszik le, míg a városi kispályán délelőtt 11 órakor a Rutextil a Schul-kendőgyár csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Sporthíradó

A kerületi ökölvívó bajnokságokat, amelyeket ma délelőtre tűztek ki — tekintettel a teremhiányra — december 9-re halasztották el. A kerületi és az országos baj-

nokságokkal kapcsolatban az OSP ökölvívó szakosztálya kedden délután 4 órakor Parkas-utca 3 alatti helyiségében megbeszélést tart, melyre az összes egyesületi tagok megjelenését kért.

Dr. Biró József, a kiváló vízilabda- és jégkorongkapus kétévi hadifogság után tegnap reggel visszaérkezett Kolozsvárra. Biró dr. visszatérését nagy örömmel fogadták kolozsvári sportkörökben.

A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg közgyűlést az OSP helyiségében.

Az OSP vívósakosztálya december 3-án, hétfőn délután 6 órakor a Parkas-utca 3 alatti helyiségében fontos megbeszélést tart a vívósport fellendítésével kapcsolatban. Az OSP felhívja a Sanitas, Dermata, Vasas, KEAC, Universtatca, KKASE, Victoria, CFR és az összes többi egyesületek képviselőit, hogy ezen az ülésen feltétlenül jelenjenek meg.

Az UFSR december 1-én ünnepelte meg harminchéárom éves fennállását. A bularesti Országos Sport Szövetség minden évben kijelölte az év legmagyobb teljesítményét nyújtó sportemberét. Ebben az évben az UFSR nagy nemzet sportlóját Dinu Cristea, a kiváló tehetséges Balkán-ajétabajnok

nyerte, aki egyben háromszoros országos futó bajnok is. Kijelölte az atlétilai szövetség volt elnökét, Jack Vlodighort a sportterem tiszteletnével — post mortem —, mert a kiváló sportember már korábban o'hunyt. Emlékkérmet adományozott az UFSR ezenkívül számos sportvezetőnek. A labdarúgó szövetség tagjai 102 érmet kaptak.

Előkészület a tífliszi Dinamo Kolozsvári mérkőzésére. Az OSP felhívja az a'abb felsorolt játékosokat, hogy december 4-én, kedden egyenved 2 órára jelenjenek meg a városi sporttelepen a tífliszi Dinamo szövület csapat elleni együttes összeállításra végzett megartandó előmérkőzésre: Barcs, Farmaht, Pál, Börtzel, Perányi, Kovács IV., Bonyhádi és Bodola a Vasasból, Cornea, Faranu és Luca az „U”-ból, Felecan Jacob, Szalóki II., Nistor, Vigu II., Cornea a Victorából, Noé II., Jeszenszki, Hirsch a Sanitasból, Hódy, Nemes a CFR-ből, Balogh, Kalló, Tóth, Both, Kiss és Enghi a Dermataból.

Modern rádió, lámpa vagy más hibából nem is képezt megvételre keresse. Címeket a kiadóba kérem leadni „Privát” jellegre.

IGOR MOJSZEV
világhírű szovjet táncsoportjának
december 6-iki előadására jegyek az „ARLU” Egyetem-utca 1 szám a alii helyiségében jegyezhetőek elő naponta délelőtt 11 és 1 óra, délután 5—7 óra között, vasárnap d. 11—1-g

MIKULASRA az újra megnyitott „PAX” Kossuth Lajos-utca 5 szám.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓK és veszek kabátokat, öltönyöket, perzsákat, fehérneműt, rádiót. Házhoz is elmegegyek. Széchenyi-tér 31. Vele. 15524

2 KOMBINÁLT szoba, valamint használt butordarabok eladó. Érdeklődni Malom-utca 30, I. emelet 5, délelőtt 8—10, délután 3—4. 15719

RADIOKESZÜLEKET, üzembépes és nem üzembépes és jó rádiólámpákat vásárol az „Elektrika”, Kosuth Lajos-utca 8. 15411

VESZEK dundyát, párnát, paplant nagyobb mennyiségben. Szent László-utca 9, délután 5-től. A Dermata közelében. 15812

ELADÓ női kabát, fekete prima szövettel, asztrahán prémmel, kifogástalan állapotban, alacsonyabb termetre 280 ezerért. Bajza-utca 31, ajtó 2. 15863

KERESEK azonnali megvételre egy 150—200 mm. csucstávolságú, jó állapotban lévő esztergapatot, továbbá egy nagy fűrőgépet, egy universális maró- és egy gyalugépet (Seppinget). Cim: Széchenyi-tér 40, kalapúzet. 15899

PAPIR- vagy kartonvágógépet keresek megvételre vagy bérbe. Szentgyörgy-utca 43, földszint jobbra. 15972

ELADÓ háló, keresztúros rövid zongora, rekamié, nagy szőnyeg, futószőnyeg, fotelek, íróasztal, könyvszekrény, hintaszék, zsurasztal, réz függönyrudak, kétszemélyes ágy, éjjeli szekrények. Petőfi-utca 22—24, hátul az emeleten. 15964

MODERN komplett háló, teljesen új, sürgősen eladó. Dohány-utca 32, Weisz. 15982

AFRIKOT, lószórt, zsákot, zsákvásznat (papiranyagból is) keresek megvételre. Címeket leadni Foto Horváth, Malom-utca 4. 15975

December 5-én kezdődnek

ujabb tanfolyamok
(délelőtti—délutáni—esti)

GYENGE ÁRON
ANGOL ISKOLÁJÁBAN

Tanulnia nem kell.

Beiratkozás naponta:
Március 6-utca 6, I. 14.
(v. Szentgyörgy-utca) alatt.

NE dobja el kizselyezett irattárát, régi könyvért, Tolnai Világlapért és egyéb folyóiratért a legtöbbet fizetünk. Tenpo, Móccok-utca 14. 16019

BILGERI csizma 42-es, nagyon jó állapotban eladó. Damjanich-utca 23 (Zsák-utca). 16013

CSERÉPKÁLYHA, lószerszám, fűderes szekrények, szekrények, íróasztal, tonet- és irodaszékek, szántalpak eladók. Női ruha, fehérnemű és gyermekruha varrónót keresek. Dr. Csutorosné, Szappan-utca 21. 15851

PIANINÓ keresztúros, bécsi gyártmány, künnő hangu, jó állapotban eladó. Kert-utca 55—61. 15462

RECAMIE dídtáblát, használatlan, eladó lakáshány miatt. Postakert-utca 16, Emma-nuil tanár. 16015

Szállítási ügyekben
forduljon bizalommal

„Transcolectiv”

szállítási vállalat, Szabadság-tér 27.
Telefon: 617.

ELADÓ különböző butorok, rekamié, szekrény-ágyak, székek, üzleti vitrin, íróasztal. Vágóhid-tér 8—9, asztalosműhelyben, Demeter-nél. 15993

KÉZI SMIRKLIT keresek sürgősen megvételre. Győri, Atjáró-utca 6. 15975

SIBAKANCOT, negyvennégyest keresek megvételre. Segesváry festéküzlet, Kossuth Lajos-utca 7. 16001

ELADÓ Singer balkaru cipészvarrógép és szőnyegvarrógép jó állapotban. Izabella-utca 7. 16004

RÁDIO „Standard”, 4+1, sürgősen eladó 350.000 lejtért. Hosszu-utca 31, 2. ajtó balra. 16034

PALANKAFŐZÉSRE alkalmas alma-cefre eladó. Bothos cukorkagyár, Móccok-utca 43. 15998

ANTI-K komód, keményfa háló, háromrészes záros használatú olcsón eladó. Belényes, Dermata-telep. 15930

EBEDLŐ modern dítpullturos, egy használt háló prima sodronnyokkal és egy sötét aszongarnitúra eladó. Alkony-utca 39, asztalosnál. 15997

CSIKÓBŐR bunda eladó alacsony termetre. Str. Miron Costin (volt Apor) 24. 16008

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 1400 lej.

Apróhirdetések szavankint 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej. Állást kereső nek szavankint 40 lej, legkisebb apróhirdetés 400 lej. A kiadóba címzett és jeléges leveleknél 50 lej pótdíj fizetés. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenként 120, 140 és 160 lej. Szöveghirdetés (hazai közélet) szavankint 120 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 150 lej. Vgy. uter szavankint 200 lej.

ALIG használt szilbunda eladó. Str. Cloaca-utca 1. (volt Bánffy). 15976

KOMPLETT ebédlő, dupla reklámle eladók. Németi, Dózsa György-utca 9. 15979

MODERN lámpánélküli, vagy más hibából nem üzembépes rádiót keresek megvételre. „Privát”, jelgére „Erdély” könyvesboltba. 15992

FURDÓSZOBA eladó. Str. Goethe 1. Hárompüspök-tér mellett. 15984

OLCSÓ hálószoba sürgősen eladó. Elő-utca 4, Képvizközt. 15985

ELADÓ karikahajós Singer varrógép, egy pár bilgeri csizma 41-es, női kabát és sodrony. Brassai-utca 23. 16017

NAGYMERETŰ Blondel-rámák üveggel és olajfestmények eladók. Tánács-utca 36.

FÉRFI télikabát vidra gallérral, magas alakra, barna kabát közepeternetre jó állapotban gyapjuszövetből, hibátlan paplan, rókabőr, pulover eladó. Árpád-ut 26, 3. ajtó. 16018

ANGORA gyapju eladó. Nyárad-utca 44—54. 15978

ELADÓ jómárkájú hegedű, varrógép. Budai Deleanu 46, délután. 15996

GYAPJUSZÖNYEG, 3x4 m. eladó. Székelyhadosztály-utca 5. 16025

RÁDIO, tüzetberendezés, mérleg súlyokkal, hiteles, 1 csőgarnitúra eladó. Budai Nagy Antal-utca 48, alsó csengő. 16026

EGY erős lemezről készült asztali főzőkemma eladó. Deák Ferenc-utca 22. 16032

MÉRLEGET 5—10 kg.-est súlyokkal veszek. Székelyhadosztály-utca 5, földszint 2. 16036

EGY ruhászekrény és vasmosdó eladó. Ugyanott szemfelszedést és harisnyaközt, fejelést vállalok hozott anyagból. Székelyhadosztály-utca 5, földszint 2. 16036

RÁDIO „Standard”, 4+1 lámpás szuper, asztallal együtt, egy gyermekkosci fehérzománcos, egészen jókarban, egy női télibunda, javításra szorul és egy gyermekágy eladó. Str. Wilson (volt Döbrentei-utca) 1, földszint folyosó végében. 16035

MERLEGKEPES könyvelő fél napi munkát vállal. Jókai-utca 4, I. 13. 15847

MATEMATIKA hallgató, perfekt román, francia, német tanítást vállal. Cim a kiadóban „Matematika” jelgére. 15986

BEJÁRÓNÓI munkát keresek, fél napra is elmegegyek. Móccok-utja 113. 16070

Figyelem!

Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz, óra- és ékszerjavításokat pontosan készít

Hilf Kálmán

óra- és ékszerész, Kossuth Lajos-utca 3+ sz., I. emelet 6. ajtó.

INGATLAN-LAKÁS

KERESEK központban vagy központhoz közel egyszobás komfortos lakást butorozva vagy üresen. Cim a kiadóban. Gr.

ELADÓ szoba konyhás telek Bányás-utca 11. (Külmenster). Azonnal beköltözhető. 15612

KERESEK azonnala vasipari műhely részére egy nagy és egy kicsi, esetleg két nagy világos helyiséget lehetőleg központhoz közel. Iparárammal bevezetett helyiség előnyben, telépezet fizetek. Cim: Széchenyi-tér 40, kalapúzet. 15899

KERESEK egy kisebb üres szobát, esetleg éléskamrával, lehetőleg belvárosban. Cim: Postakert 12. 15894

ELADÓ 3 szoba összkomfortos nagy telek 35 millió lej. Belvárosban 8 szobás telek 25 millió lej. Istók iroda, Deák Ferenc-utca 11. 15967

KERESEK megvételre kisebb gyümölcsösöt vagy házhelyet. Cim a kiadóban. 16010

ELCSERÉLNEM emeletes, ötlakásos aradi és két másik kisebb belvárosi házaimat kolozsvárral. Címeket kérek a kiadóba „Ház” jelgére. 16022

TÖLTÖN EGY KELLEMES ESTÉT A

„PARISIEN GRILL” BÁRBAN

DEÁK FERENC-UTCA 53 SZ. „ROYAL” PALOTA

JAZZ-TÁNCI Énekel WALTON EUGEN MŰVÉSZI MŰSOR!
radióénekes.

Minden vasárnap délután fel 5 órától táncos teadélután teljes művészeti műsorral.

BUTOROK és szolon sürgősen eladók. Dávid Ferenc-utca 13 alatt. 16011

ALKALMAZÁST KAPHAT SZAKKÉPZETT autóhűtő és autogén hegesztőt felveszek. Budai Nagy Antal-utca 122. 15865

JÖLFŐZŐ mindenest keresek azonnala. Görögtemplom-utca 21. 15961

JÖLBEVEZETETT grafikai vállalathoz tőkés társat keresek, közreműködéssel. Cim a kiadóban. 15961

MINDENÉSZ szakácsnót keresek azonnala. Szamosközi-utca 39. 15988

VARRÓLEANYT felveszek férfi szabóságba állandó munkára. Teleki Mihály-utca 8. 16016

MUNKASNÓKET kiegészítő munkára felveszek. Pata-utca 151. 16025

ALKALMAZÁST KERES

JOBBA, nő vállal fél napi házimunkát lakásért, románul jól beszél. Címeket a kiadóba „Jól főzők” jelgére. 16028

KERESEK azonnali belépésre házzelvezető női állást idősebb urnál. Címeket kérek a kiadóba „Házzelvezető” jelgére. 16020

PENZTÁRNOKNÓI, asszisztensnői vagy elhez hasonló bizalmi állást keresek kereskedő özvegye. Cim a kiadóban. 16006

VESZEK családi házat kerttel, lehet bombarongált is. Cim a kiadóban. Gr.

KORCSMAHELYISEGET forgalmas helyen azonnal kivennék. Cim a kiadóban. 16005

ELADÓ öröklakás, 3 szoba komfortos. Érdeklődni Kossuth Lajos-utca 46, hátul az udvaron. 16027

KULÖNFÉLEK

LULU-KOZMETIKA szépít, üdit, fiatalít! Szentgyörgy-utca 43, telefon: 652. Tanítványkiképzés: 15896

KULVÁROSI vendéglő engedélyekkel együtt eladó, nagy teherbírásu 2 lovas szekér is, esetleg bérbe kiadó. Cim a kiadóban. 15858

BÖRDISZMŰVES műhely női táskák, akatáskák, apró- és zsebtárcák készítését, átalakítását és javítását, valamint mindenféle bőr és bőraru festését garanciával vállalja. Btrő, Szentlélek-utca 10, Óvár. 15843

MUFFOK készítését, kesztyűk, sálak horgolását jutányos áron vállalom. Farkas-utca 8, Kosztáczkyné, I. jobb lépcső. 15872

BETARSULNEK 5.000.000, lej tőkével komoly ipari vagy kereskedelmi vállalatba. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Rentabilis” jelgére. 15836

FELESEGI, veszem azon hölgyet, aki PEDIKÜR, MANIKÜR és MASSZIROZÓ szalon létesítéséhez segítségemre lenne. Választ a kiadóba kérek „Örök boldogság” jelgére. 16024

38 ÉVES, intelligens özvegyasszony férjhez menne jobb iparoshoz vagy állami alkalmazathoz. Leveleket „Szolid asszony” jelgére a kiadóba. 15935

DEBRECENBE, Nyírbátorba újazom, utitársat keresek. Megbízásokat vállalok. Dr. Csutorosné, Szappan-utca 21. 15831

ZONGORA órákat adok. Magyar népdalok előadását tanítom. Szentgyörgy-utca Kálmáné, Kossuth Lajos-utca 9. 16000

SZABÓ Ferenc és Komjátszeghy Tibor névre 1944 évi január 14-én kiállított eredeti Kolozsvári Gépipari Középfiskola érettségi bizonyítványok elvesztek. Érvénytelennek nyilváníjuk. 16002

VARRÓNÓ kabátot, délutáni és estélyi ruhát legkényesebbt izlésnek megfelelően, jutányosan vállal. Fürdő-utca 16, I. balra. 16033

GYÜMÖLCSFAK metszését, takarítását, kertek rendezését vállalja kertész. Címeket Foto Horváth, Malom-utca 4. 16006

EGY egyedülálló, intelligens középkorú nő megismerkedni óhajt 55 év körüli uriemberrel házasság céljából. „Keresem a párom” jelgére. 16029

EGY 46 éves elvált urinő megismerkedne házasság céljából egy nyugdíjossal, esetleg egy jó iparossal. „Unom az életet egyedül” jelgére. 16030

KI TUD ROLUK ?

Bóné Zoltán őrmesterről kér értesítést a hazatérő foglyokról édesanyja, özvegy Bóné Jánosné Bánffyhuayá, Nagy-ut 3 címre.

Császár Béla zászlósról, aki a déli. 26/III. zászlóaljnál szolgált és július 5-én Fok-sányból Oroszország felé vitték. Értesítést kér özvegy Császár Gáborné Kolozsvár, Bocskai-utca 12 címre (Óvár).

Pálfi Béláról, akit 1944 szeptember 28-án vittek el a leventékkel. Értesítést kérnek szülei, Pálfi Béla Kolozsvár, Fellegvári-ut 1. Lépcső 1. szám címre

Klein Béláról, akit a 110 Vép-századnál szolgált. Értesítést kér felesége a „Világosság” kiadóhivatalába.

Kovács Zoltánról, aki a 9. póthadosztály-törzsnél, majd Tapolcán az egészségügyi felosztásnál mint levente szolgált, Bajáról a foglyótáborból ismeretlen helyre vitték, majd ez év szeptemberében — állítólag — Szegedre került s ott kórházba utalták. Értesítést kérnek szülei, Kovács Béla Kolozsvár, Márki Sándor-utca (volt Vasile Conta) 1 címre.

Méhész Sándorról, aki a 60-as határvadász 1. lövészszázadánál szolgált és Muraszombat-ról hazajövet esett fogságba. Utóljára Ram-nicul Saratból adott életjelt magáról, hogy az ottani foglyótáborból tovább viszik. Értesítést kér nővére, Császor Andorné Kolozsvár, Dermata-telep, Korvin-tér 4—5 címre.

Homonits Rudolfról, akit a múlt év október 13-án vittek el az Okirályság felé. Értesítést kér felesége Kolozsvár, Kalandos-utca 9 címre.

Kompász Antal utászról, akit utóljára januárban Szlovákiában láttak. Értesítést kér édesanyja, Kompász Béláné Dész, Bocskai-utca 55 címre.

Nagy Béla honvédéről, aki a nagyváradi kórháznál teljesített szolgálatot. Értesítést kér özvegy Nagy Lajosné Zsibó.

Kramzer Andor vasöntő, kolozsvári rokkant trafikos fiáról és Urmántzi Jenő Dermata-gyári munkásról, akiket tavaly október 12-én vittek el Kolozsvárról Oroszország felé. Értesítést kérnek sorsukról a Kramzer dóhányözésébe, Heltai-utca 13 címre.

Román, angol, francia, német nyelvtudással elhelyezkedést keresek. Írógéppel, pár millióval be-társulnék „Doktor” jeligen.

Házassági ügyekben forduljon bizalommal „DOCTOR ROMULUS VASILE” törv. bej. házasságközvetítő irodához. (Casuta postala 102, Arad.) Közvetít az egész ország területén. Románia legnagyobb irodája.

Dr. Sandberg József bel- és nemibeteg szakorvosa Erzsébet-ut 4. Rendel délután 1—4-ig és 6—9-ig

Ujra megnyílt Rosner Samu óra- és ékszerüzlete Malom-utca 22 szám alatt.

Figyelem!

A legjobban felszerelt, minden izlésnek megfelelő

Játékaruk és babafejek kaphatók a „Sik” játék- és illatszertárban. Engros

Kolozsvár, Hegedűs Sándor-utca 8.